

Libris RO

Publicată prima oară în anul 2015 sub titlul *Dogs: A Miscellany*

Copyright © Summersdale Publishers Ltd, 2017 pentru ediția revizuită

Cercetător: Vicky Edwards

Ilustrații © Shutterstock

Publicată prin înțelegere cu Summersdale Publishers,
prin Agenția Literară *Livia Stoia*.

© Didactica Publishing House, 2018

Toate drepturile rezervate pentru limba română.

Nicio parte a acestei lucrări nu poate fi reprodusă sau stocată
fără acordul editurii.

Editor coordonator: Florentina Ion

Traducător: Laura Bisericanu

Redactor: Crina Brăiloiu

Corector: Lorina Chișan

DTP: Image Impact

Didactica Publishing House

Bdul Splaiul Unirii nr. 16, Clădirea Muntenia Business Center,
etaj 5, 506, sector 4, București

Comenzi și informații: telefon/fax:

+40 21 410.88.14; +40 21 410.88.10

e-mail: office@edituradph.ro; www.edituradph.ro

KATE MAY

DPH
DIDACTICA PUBLISHING HOUSE

CUPRINS

Introducere | 7

Istoric: De la lup la cel mai bun prieten | 8

Demonstrații și recorduri stabilite | 34

Să muncești ca un câine | 50

Câinii și sportul | 68

Câinii în artă | 80

Câinii în literatură | 93

Câinii în muzică | 106

Câinii din industria de divertisment | 116

Curajoși, inteligenți și loiali | 137

ISTORIC: DE LA LUP LA CEL MAI BUN PRIETEN

„Puterea haitei stă în lup,
iar forța lupului este haita.“

RUDYARD KIPLING

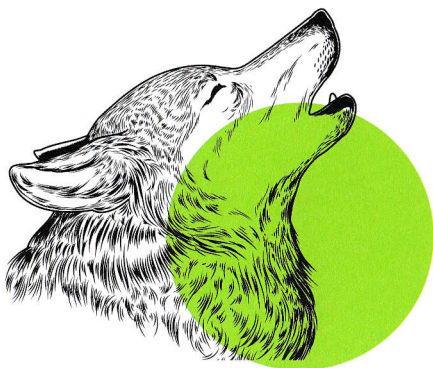
ISTORIC: DE LA LUP LA CEL MAI BUN PRIETEN

De-a lungul timpului, au fost multe dezbateri în legătură cu originea exactă a cățeilor din zilele noastre. Oamenii de știință au căzut de acord asupra faptului că aceștia se trag din *Canis lupus* – sau, cum i se spune de obicei, lupul cenușiu – dar, până de curând, momentul exact și arealul evoluției lor au fost încălcite în timp precum blana de iarnă a unui Ciobănesc Englez Bătrân.

Studii făcute pe eșantioane de ADN vechi de peste 18 000 de ani sugerează că actualul câine a evoluat din lupi integrați în societatea omenească din Orientul Mijlociu, sau, poate, din Asia de Est, cu aproximativ 15 000 de ani în urmă. Cu toate acestea, în anul 2013, noi studii publicate în revista *Science* ne-au oferit mai multe lămuriri. Analizele genetice ale unor mostre obținute de la câini și de la lupi, datând atât din timpuri mai vechi, cât și din zilele noastre, sugerează că proveniența câinilor de astăzi este mai apropiată de a celor antici europeni decât de cea a grupurilor de lupi care au migrat aici.

Cele mai recente informații sugerează faptul că domesticirea câinilor s-a petrecut mai devreme decât se credea până acum. Cercetările conduse de dr. Olaf Thalmann de la Universitatea finlandeză Turku au concluzionat că evoluția câinilor din lupi a început într-o perioadă când așezările omenești încă nu existau, iar oamenii încă obțineau mâncarea din vânătoare.

Întrucât populația canină s-a amestecat foarte mult în timp, evoluând în mai multe rase și corcitură și extinzându-se în toată lumea, oamenilor de știință le este greu să ajungă la un consens. Pentru a reuși acest lucru, este nevoie de și mai multe mostre, analize și cercetări.

NU MUȘCA MÂNA CARE TE HRĂNEȘTE

Cercetătorii și oamenii de știință și-au pus problema modului în care câinii au ajuns să fie domesticiți. O posibilitate veridică ar fi aceea că lupii urmau vânătorii, probabil la o distanță apreciabilă, hrănindu-se cu resturile și cu rămășițele de oase de la festinurile acestora. Putem presupune că lupii au prins curaj și s-au apropiat poate și pentru că vânătorii îi încurajau cu resturi de hrană, sperând să se folosească de auzul ascuțit al lupilor pentru a fi avertizați când se apropiau prădători mai mari, cum ar fi urșii, și chiar pentru a le folosi blana drept pături preistorice.

FAMILIARIZAREA

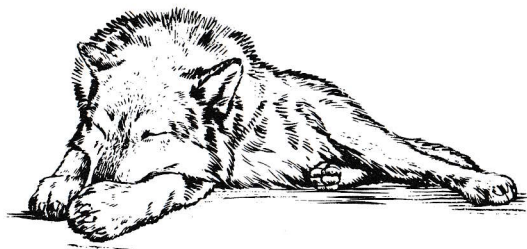
Se poate ca lupii să fi fost încurajați să stea pe lângă așezările omenești și pentru că mâncau șobolani și alți paraziți, precum și diferite resturi de la masa locuitorilor comunităților. Fără resturi alimentare, aceștia scăpau și de muște și, implicit, de boli, astfel încât grupurile care „primiseră“ lupii în preajmă erau mai sănătoase și mai puternice decât cele care îi goneau. O altă teorie este aceea că puii de lup erau ușor de îmblânzit și că au fost adoptați de grupurile de oameni. În orice caz, ferocele animal de haită a devenit încet, dar sigur un servitor supus al stăpânului său vânător.

ȘTIAȚI CĂ...

...familia câinilor (Canidae) include toate mamiferele de tip canin, precum și vulpi, lupi, coioți și șacali? Canidele sălbatice se găsesc pe fiecare continent, cu excepția Antarcticii.

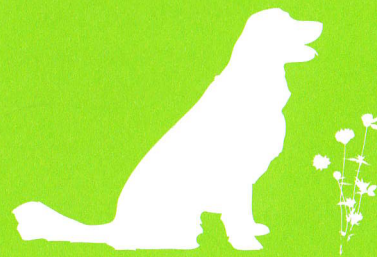
ȘTIAȚI CĂ...

...expresia „three-dog night“ (să nu dai afară un câine) a fost inițial creată de poporul inuit pentru a descrie o noapte cu adevărat friguroasă, când doar căldura corpului celor trei câini putea să îți țină de cald?

„Amintiți-vă că
Atotputernicul, care ne-a
dat câinii pentru a ne
însoți plăcerile, dar și
truda, le-a dăruit o fire
nobilă și neînșelătoare.“

SIR WALTER SCOTT

DOMESTICIREA ȘI EVOLUȚIA

Cercetătorii sunt de părere că domesticirea câinilor s-a petrecut pe parcursul mai multor sute de ani, ei fiind crescuți progresiv pentru diverse scopuri.

Vânătoarea a fost în mod evident scopul principal pentru care se foloseau câinii, ceea ce a dus la încrucișări care le-au ascutit câteva simțuri esențiale precum mirosul, dar și viteza, agilitatea, mărimea (suficient de mici pentru a urmări prada în vizuină, de exemplu), rezistența și instinctul de turmă.

Însă, din Antichitate până în Evul Mediu, foarte puțini oameni erau suficient de înstăriți ca să poată hrăni câini așa cum facem noi astăzi. Astfel, câinii trebuiau să își caute singuri hrană, deseori mâncând șobolani. Doar câinii care aveau un rol precis – cei care trăgeau la sanie sau câinii de la stână – primeau mâncare constant. Câinii de vânătoare primeau deseori resturi de la vânatul prins de ei, însă cei mai mulți se descurcau singuri. Rezultatul acestui tip de hrană au fost subnutriția și predispoziția pentru boli și infecții.

DE LA CONDUCĂTORUL HAITEI LA SLUJITORUL CREDINCIOS

Este foarte probabil ca, odată cu integrarea lor în grupurile de vânători, câinii să-și fi pierdut instinctul de haită. Poate așa au început oamenii să interacționeze cu câinii individual, punând astfel bazele relației apropiate pe care o avem astăzi cu animalele noastre de casă.

Unul dintre cele mai timpurii indicii că oamenii și câinii se bucurau de o afecțiune reciprocă poate fi găsit în mormântul unei femei din Israel de acum 11 000 de ani. Mâna femeii era pusă pe un câine care fusese îngropat cu ea. În mod similar, la cel mai vechi cimitir din Skateholm, Suedia (din anul 5000 î.e.n.), găsim dovezi care arată că oamenii erau uneori înmormântați și cu câinii lor. Este foarte posibil ca acești câini să fi fost sacrificați pentru a-și însoți stăpânii sau stăpânele în călătoria lor spre lumea de dincolo. Excavarea mormintelor egiptene a dezvăluit, de asemenea, faptul că, uneori, câinii erau mumificați și îngropați împreună cu stăpânii lor. Unii dintre ei aveau chiar propriul mormânt. Având alături instrumente vânătoarești, putem presupune că fuseseră niște câini de vânătoare valoroși.